

ԵՐԿՐԻՇԱՔԹԻ, 12 ՌԵԿՏԵՄԲԵՐ, 2011

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմաստութիւն Կբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա Կիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 22

ԼԻՈՒՄԻ ԵՒ ԶԱՐԶԱՐԱՆՔՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԱՂԵՐՍ

Աստուած իմ, Աստուած իմ, ինչո՞ւ գիս թողուցիր.
ցաւէս կը մռնչամ, ինչո՞ւ օգնութեան չես հասնիր:
Ո՛վ իմ Աստուածս, ո՛չ ցերեկը պատասխան կու տաս կանչիս,
ո՛չ գիշերը հանգիստ կը գտնեմ քեզմէ:
Բայց դուն սուրբ ես՝ գահիդ բազմած,
եւ դէպի քեզ կը բարձրանան ժողովուրդիդ ներբողները:
Ո՛վ Տէր, ինձմէ մի՛ հեռանար.
ո՛վ իմ գորութիւնս, շուրով օգնութեան հասիր ինձի:
Ազարէ՛ գիս սուրէն,
միայնակ հոգիս՝ շուներուն ձեռքէն:
Փրկէ՛ գիս առիծին բերնէն,
գիս՝ անօգնականս՝ վայրի ցուլերուն եղջիրներէն:
Քու հոջակդ եղբայրներուս պիտի պատմեմ.
Ժողովուրդիդ հաւաքոյթին մէջ քեզ պիտի օրհներգեմ:

ՇԱՐԱԿԱՆ-ԱՊՈԹՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Ամենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխաՀիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա,
Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

ԱՊՈԹՔ

Քու զիմացդ ծունկի եկած,
ամբողջ սրտով կ'աղաչենք եւ զթութիւնդ կը հայցենք,
բարեբար եւ բազումողորմ Աստուած:
Ինչպէս քու ծառաներուդ խոստացար՝ ըսելով.
«Ինչ որ հաւատքով խնդրէք Հօրմէն՝ Որդիին անունով, պիտի տրուի ձեզի»,
այս պահուն շնորհէ՛ եւ իրենց բարի կատարումին հասցուր
քեզի հաւատացողներուս խնդրանքները,
որովհետեւ քեզի՛ ապաւինած ենք:
Քու առատ ողորմութեամբդ միխիթարէ՛ մեզ այս կեանքին մէջ,
եւ առաջնորդելով՝ երկինքի անպատմելի արքայութեանդ հասցուր,
որպէսզի ամենասուրբ Երրորդութիւնդ փառաբանուի եւ պատոււուի.
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

ՕՐՈՒԲԱՆ ՆԻՒԹ
ԱԲԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլխ. 15:21-28

ՔԱՆԱՆԱՑԻ ԿՆՈՋ ՀԱԲԱՏՔԸ (15.21-28)

- Տիրուսի եւ Սիդոնի շրջանները, Միջերկրականի ափին, Իսրայելի հիւսիսը գտնուող ծովեզերեայ քաղաքներ, այսօրուան՝ Սայպա եւ Մուր քաղաքները:
- Զարգացած վաճառականություն ունեին եւ հարուստ շրջաններ էին: Կը բնակէին հեթանոսները, Փոնիկեցիները:
- Այս դրուագը ցոյց կու տայ Քրիստոսի սերն ու ողորմությունը ոչ միայն հրեաներուն, այլեւ՝ հեթանոսներուն, այլ խօսքով՝ ամբողջ աշխարհին:
- Հիմա որ իր իսկ ժողովուրդը՝ Իսրայելը կը մերժէր զինք, (Յի 1.11), ուստի Բանը, որ Լոյսն էր եւ աշխարհ եկած էր ամբողջ մարդկությունը լուսաւորելու (Յի 1.9), ինչպէս նաեւ՝ «որպէս լոյս՝ հեթանոսները լուսաւորելու» (Ղկ 2.32):
- *«Ողորմէ ինձի, Տէր, Դաւիթի որդի»*, արտայայտությունը Քանանցի կինը Յիսուսը կ'ընդունէր իբրեւ Մեսիա:
- Քանանացի կինը եկաւ իր աղջկան համար ողորմություն խնդրեց, որովհետեւ աղջկան մէջ չար ոգի կար, եւ այս մէկը կը փառապէցնէր իւեղճ մայրը: Զուակներուն ցաւը ծնողներուն ալ ցաւն է: Նաեւ զուակներուն եղած ողորմությունը ծնողներուն ելած ողորմություն է:
- Սա կը նշանակէ, որ ծնողներուն պարականությունն է աղօթել իրեց զուակներուն համար եւ խնդրել Աստուծմէ, որ Տէրը մաքրէ անոնց մեղանշական հոգին, հպարտությունը, քաւէ անոնց թերահաւատությունը, ուղղէ անոնց կեանքի ընթացքը, դուրս բերէ անոնց մէջէն չար խորհուրդներն ու չար ոգիները: Այլ խօսքով, ծնողք մը իր զուակներուն կեանքը պէտք է Աստուծոյ առջեւ բերէ հաւաքով ու աղօթքով, հաւաքով, որ Տէրը ինք միայն կրնայ բժշկել անոնց վիրաւոր, մեղքով ծանրաբեռնուած հոգին եւ չարէն խաբուած միտքն ու սիրտը:
- Արդ, չյուսահապինք փեսանելով մեր զուակներուն ցաւերը, այլ՝ հաւաքով, զղջական հոգիով, ամբողջական վստահութեամբ դիմենք Աստուծոյ, խնդրենք իրմէ եւ առանց կասկածանքի հաւաքանք, որ Տէրը պիտի լսէ մեր աղօթքի ձայնին ու պարասխանէ մեզ:
- Քրիստոս այսպէս վարուեցաւ, որպէսզի խորացնէ կնոջ հաւաքը: Յիսուս լաւ գիտէր անոր սրտին մէջինը, գիտէր անոր ունեցած հաւաքը եւ գիտէր որ կինը երբեք պիտի չնուսնէր ու յուսահապելով փեղի պիտի չզարձ իր անփեսաման դիմաց, ընդհակառակը՝ պիտի յայտնուէր կնոջ ունեցած հաւաքը, որ թանկագին քարէն ալ աւելի արժէքաւոր է:
- Քրիստոս թէւ անմիջապէս չպարասխանեց կնոջ խնդրանքին, սակայն խնդրանքին պարասխանը՝ կապարեալ եղաւ, որովհետեւ աղջիկը բժշկուեցաւ:
- Աշակերտները, այո, աղաչեցին Յիսուսի, որ կնոջ խնդրանքը կարարէ, ոչ թէ գոյթ մղուած, ոչ թէ կնոջ վրայ խղճալով, այլ՝ իրենց հանգիստը ապահովելու մտաւորութեամբ՝ «ճամբէ զինք...», ձերբազատելու համար անկէ՝ «որովհետեւ մեր երեւէն կ'աղաղակէ»:
- Յիսուսի այն խօսքը, թէ՛ «Ես միայն Իսրայելի ժողովուրդին կորսուած ոչխարներուն համար դրկուեցայ» չի վերաբերիր միայն հրեաներուն համար, այլ կը նշանակէ՝ որ նախ անոնց համար եւ ապա՝ միւսներուն համար (հմմտ Մկ 7.27), որպէսզի յետոյ հրեաները չհամարձակէին առարկել ու ըսել, թէ չհաւաքացինք Անոր՝ որովհետեւ նախ մեզի չեկա՝ փրկուած խոստումներուն համաձայն:
- Աշակերտները դադրեցան «Բարեխօսելէ», բայց կինը չդադրեցաւ աղաչելէ, աղօթելէ: Ընդհակառակը, այդ աղաչանքն ու աղօթքը զսպանակուեցան պաշտամունքով՝ ծունկի գալով Քրիստոսի առջեւ, իր անձը խոնարհեցնելով Արարիչին դիմաց:
- Յաւը յաճախ մեզ աւելի հաւաքով կը բորբոքէ, աւելի անկեղծ ու հարազատ կը դարձնէ մեր աղօթքն:
- Քանանացի կինը փոխանակ մեղադրելու Յիսուսը՝ իր ցուցաբերած անագնի ու անարբեր, նոյնիսկ՝ վիրաւորիչ վերաբերմունքին համար, առաւել մեծ հաւաքով խոնարհեցաւ Անոր դիմաց: Ան զգաց, որ աւելին պէտք էր ընել քան առաջ. սկիզբը չխոնարհեցաւ, հիմա ահա խոնարհեցաւ եւ օգնություն խնդրեց Անկէ: Ասիկա մեզի ալ դաս մըն է, որ երբ մեր աղօթքը իր պարասխանը չի գտնուիր, աւելի հաւաքով, աւելի խորունկ ու անկեղծ հոգիով պէտք է խնդրել Աստուծմէ:

- Քանանացի կինը չվիճեցաւ Յիսուսի հետ կամ բացատրութիւն չուզեց, թէ ինչու էր այդ խարտիւնը՝ հրեայի ու հեթանոսի, այլ Անոր ուրքերուն առջեւ իյնալով ողորմութիւն եւ օգնութիւն աղերսեց, հաւաքալով, որ Դաւիթի Ռոդին՝ Մեսիան, ոչ միայն հրեաներուն, այլ նաեւ իրեն ալ կրնայ ողորմիլ:
- Ան վարահեցաւ Քրիստոսի, որ կրնար օգնել իրեն՝ նոյնիսկ եթէ ինք Իսրայէլի ժողովուրդին չէր պարկաներ:
- Սրբի խորերէն եղած աղօթք մը անպարասխանի պիտի չմնայ, այլ անպայմանօրէն իր պարասխանը պիտի գրնէ օրին՝ Տիրոջմէն:
- «Ճիշդ չէ մանուկներուն ձեռքէն հացը առնել եւ շուներուն նետել»: «Զգուշացէք այն մարդոցմէ, այն շուներէն, որոնք չարիք կը սերմանեն՝ սփայելով որ թլփապուիք» (Փլպ 3.2):
- «Շուն» բարին համար գործածած է kunarion, որ կը նշանակէ պզտիկ շուն, փնային շնիկ եւ ոչ թէ ճամբու շուն:
- Ընդամեններու մէջ նախ զաւակները կը կերակրուին եւ յետոյ՝ կենդանիները: Այս կը նշանակէ, որ սկիզբը նախ հրեաները պէտք է փրկութեան Աւետարանը լսեն, յետոյ միայն պէտք է Աւետարանը հեթանոսներուն քարոզուի: Աստուած երբեք չէ ըսած, որ միայն հրեաներուն է օրհնելու, ընդհակառակը, Աստուած Աբրահամին խոստացած էր իր միջոցաւ երկրի բոլոր ժողովուրդները օրհնելու (Շն 12.3):
- Մանուկները, որոնք ձեռքէն հացի փշրանքներ կը թափին եւ կամ նոյնիսկ իրենք պարտիկներ կու փան կենդանիներուն, ուստի հասկցուց Յիսուսի, որ իր Աստուածային գործունէն ամենափոքր մասնիկն անգամ, «փշրանք» մը անգամ եթէ փայ իրեն, բարար է, որ իր աղջիկը բժշկուի: Կինը չպահանջեց ամբողջ կերակուրը, այլ պարտասար էր երկրորդ դիրքի վրայ ըլլալ հրեաներէն ետք, կարեւորը, սակայն, արժանի ըլլար այդ փշրանքին՝ հրաշքին:
- Քանանացի կնոջ հաւաքը անբեկանելի էր, իսկ անոր հոգին՝ խոնարհ, որովհետեւ երբ Յիսուս իրեն կ'ըսէ՝ «Ճիշդ չէ...», ինք կը պարասխանէ՝ «Այո, Տէր...»: Ասկա հաստատումն է այն խօսքին, որ Յիսուս ըսած էր, թէ՝ «Յովհաննէս Մկրտիչի քարոզութեան օրերէն մինչեւ այսօր մարդիկ երկինքի արքայութիւնը ձեռք ձգելու համար ոյժ կը բանեցնեն, եւ գորաւորները, եթէ ոչ այս քանանացի կնոջ պէս հաւաքով գորաւորներ, ոյժ բանեցողները, այսինքն՝ անյուսահապ աղօթողները, անվերջ աղերսողները: Կինը խոնարհաբար ընդունեց շունի կոչումը, ըսաւ՝ «Այո, Տէր», սակայն ինք լաւ գիտէր, թէ որու կը դիմէր: Քանանացի կինը այս աշխարհին յարուկ պարգեւներէն չխնդրեց Տիրոջմէն, դիրք, պարսի, հարստութիւն չուզեց, այլ՝ առողջութիւն, օգնութիւն աղերսեց, գութ ու ողորմութիւն աղերսեց իր փառապետ աղջկան համար, նոյնիսկ չնախանձեճա հրեաներուն վրայ, որոնք արժանացած էին կամ կոչուած «մանուկներ» կոչուելու, մինչ իրենք՝ հեթանոսները՝ «շուն»: Մեծամիտ էր կինը ու նախանձուր, եւ ուրիշներուն մեծութիւնը երբեք իրեն ցաւ չպարճառեց, ինչպէս էր պարագան, օրինակ, հրեաներուն, որոնք իրենք զիրենք Աբրահամի զաւակներ կը յայտարարէին (Մպ 3.9):
- Քանանացի կինը իր վարձքը ստացած էր ու իր խնդրանքին հասած՝ շնորհիւ իր ունեցած ամուր հաւաքքին՝ թէ Յիսուս միայն կրնայ բժշկել իր աղջիկը, իր խոնարհութեան ու մանաւանդ՝ անդադրում, յարաբեր աղօթքին: Յիսուս, սկիզբը, ուզեց պեղել, գորացնել կնոջ հաւաքը, լուսարձակի փակ բերել, ոչ թէ Ինքնիրեն համար, որովհետեւ ինք գիտէր մարդու ներսիդին ինչ կայ, այլ իր շուրջը գրնուող աշակերտներուն համար, յետոյ՝ լսողներուն համար, եւ նոյնիսկ՝ կնոջ համար՝ փնայելու իր մէջի եղած հաւաքը եւ քաջալերելու համար՝ մնալու այդպէս անխախտ: Կինը լաւապէս հասկցաւ Յիսուսի աստուածութիւնը եւ Անոր երկրաւոր առաքելութիւնը թէ՛ հրեաներուն համար էր, սակայն աշխարհի բոլոր մարդիկը արժանի պիտի ըլլային Անոր սիրոյն ու գութին՝ երբ հաւաքով իրեն մօտենային ու իրմէ խնդրէին հոգեւոր պարգեւները: Կնոջ աղաչանքները, աղերսանքը, աղօթքները, համբերութիւնը, խոնարհութիւնը, յարաբերութիւնը, այս բոլորը կը բոխէին մէկ բանէ՝ հաւաքէ: Անոր համար Յիսուս կնոջ հաւաքն է որ կը գնահատէ, եւ անոր ունեցած հաւաքքի հիման վրայ՝ Յիսուս կը բժշկէ անոր աղջիկը:
- Տիրոջ գորութիւնը սահման չունի: Երբ կ'ուզենք արժանի ըլլալ Տիրոջ ներկայութեան, բժշկութեան, սիրոյն, ողորմութեան, ջղադրինք գինք փնայելէ, իսկ գրնելէ ետք ջղադրինք եւ ջուսահաքինք աղաչելէ, խնդրելէ, որովհետեւ Տէրը կրնայ մեր ուզածը պարգեւել: Երբայցուց թուղթին հեղինակը կը հաստատէ. «Իսկ առանց հաւաքքի անկարելի է Աստուծոյ հաճութիւնը շահիլ: Արդարեւ, Աստուծոյ մօտեցողը պէտք է հաւաքայ՝ թէ Ան գոյութիւն ունի եւ կը վարձարբէ անոնք որ զինք կը փնայեն» (Եբր 11.6): Եթէ կը կարծենք, որ Աստուած սկիզբը լուր կը կենայ, կամ կը հակառակ մեզի՝ մեր խնդրածին ճիշդ հակառակը ընելով մեզի, չվիտարինք, որովհետեւ եթէ պահենք մեր հաւաքը եւ ամեն նեղութեանց ու դժուարութեանց մէջ ըսենք՝ Տէր, օգնէ ինձի, իմ կեանքս միայն քեզի կը վարահիմ, հաւաքանք, որ Տէրը պիտի գնահատէ մեր հաւաքը, պիտի ըսէ՝ «Մեծ է ձեր հաւաքը» եւ մեզի պիտի փայ մեր խնդրածը: Պարտասար ըլլանք, քանանացի կնոջ պէս, ընդունելու Աստուծմէ ամենափոքր պարգեւն իսկ, շնորհքի պարտիկն իսկ, որը, սակայն՝ անսահման օրհնութիւն է: Տիրոջ փութած քիչն անգամ առաքաճեմն շնորհք է: Քանանացի կինը խոնարհեցաւ փշրանք մը միայն ստանալու, հաճեցաւ այդ փշրանքին, սակայն վարձարբուցաւ Տիրոջմէն եւ ստացաւ իր ուզածը:

- Այս պարմութենէն կը սորվինք՝

1) **Սէր ունենայ.** մայրական անբացարելի սէր իր զաւկին նկատմամբ, սէր մը՝ որ իր զաւկին փառապանքն ու փանջանքը իրը կը համարէր, սէր մը, որ մղեց զինք Քրիստոսի քով երթայ, ծունկի գայ, ամէն նախապինք ու անպետում յանձն առնել, պարզապէս որպէսզի իր զաւակը ազատէ դիւային փանջանքէն: Միթէ նոյնը չէ՞ պարկերը Յիսուսի, մեր Տիրոջ ու Փրկչին, որ աշխարհ գալով յանձն առաւ ամէն փեսակի նախապինք, անարգանք, ծաղրանք, թուք ու մուր, ծեծ ու խաչելութիւն, որպէսզի մեզ ազատէ չարին կապանքներէն, մեզ դուրս բերէ մեղքի փիղմէն, սաքանային թագաւորութենէն: Եւ այս բոլորը ըրաւ՝ մեզի հանդէպ ունեցած իր անսահման ու խորունկ սէրէն (Յհ 3.16-17):

2) **Հաւաքքը անուր պահել.** Չի բաւեր հաւաքքի մասին գիտնալ, չի բաւեր հաւաքքի մասին կարդալ, պէտք է անդադրում հաւաքալ Յիսուսի, որպէս Տէր եւ Փրկիչ: Բանանացի կինը Քրիստոսի մօտ եկաւ, այդ հաւաքք ունէր, բայց այդ հաւաքքը աւելի խորացաւ իր մէջ, եւ Յիսուսի, ճանչցաւ ոչ միայն իբրեւ «Դաւիթի Որդի», այլ՝ «Տէր», կենդանի Աստուած, որուն համար անկարելի բան չկար: Եւ անոր համար, կինը որ հեռուէն կը կանչէր ու կը հեղուէր Յիսուսի, մօտեցաւ ու երկրպագեց Անոր դիմաց եւ աղաղակը աղօթքի վերածեց: Այս է սհա հաւաքքի աճումը: Աղօթքը ոչ թէ թութականման կրկնութիւն եւ շրթներու շարժում պէտք է ըլլայ, այլ՝ հոգիէն ժայթքող աղաղակ, խնդրանք, պահանջք: Ով է Քրիստոս այսօր մեզի համար, սովորական եւ կարելի օգնակա՞ն մը, թէ միակ Յոյսը: